

ZAHTJEV ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA

INVESTITOR: UPRAVA JAVNIH RADOVA

**OBJEKAT: ŽIČARA SA PRATEĆIM SADRŽAJIMA "ĐALOVIĆA
PEĆINA"**

**LOKACIJA: Lokacija 2 - KO Srednje Brdo, kat. parcele br. 340, 341,
342, 345, 347, 339/4, 348/2 i 344/2 lokacija 4 - KO Korita -
dio kat. parcele br. 1294, opština Bijelo Polje**

1. OPŠTE INFORMACIJE

a) Podaci o nosiocu projekta

INVESTITOR:	UPRAVA JAVNIH RADOVA
Adresa:	Ul. Novaka Miloševa br. 18 Podgorica
Registarki broj:	
Odgovorno lice:	Rešad Nuhodžić - direktor uprave
Telefon:	(+382) 20 230-223; 20 230-227
E-mail:	resad.nuhodzic@ujr.gov.me
Koordinator projekta:	Đorđina Lovrić
Telefon:	069-445-782
E-mail:	djordjina.lovric@ujr.gov.me

b) Osnovni podaci o projektu

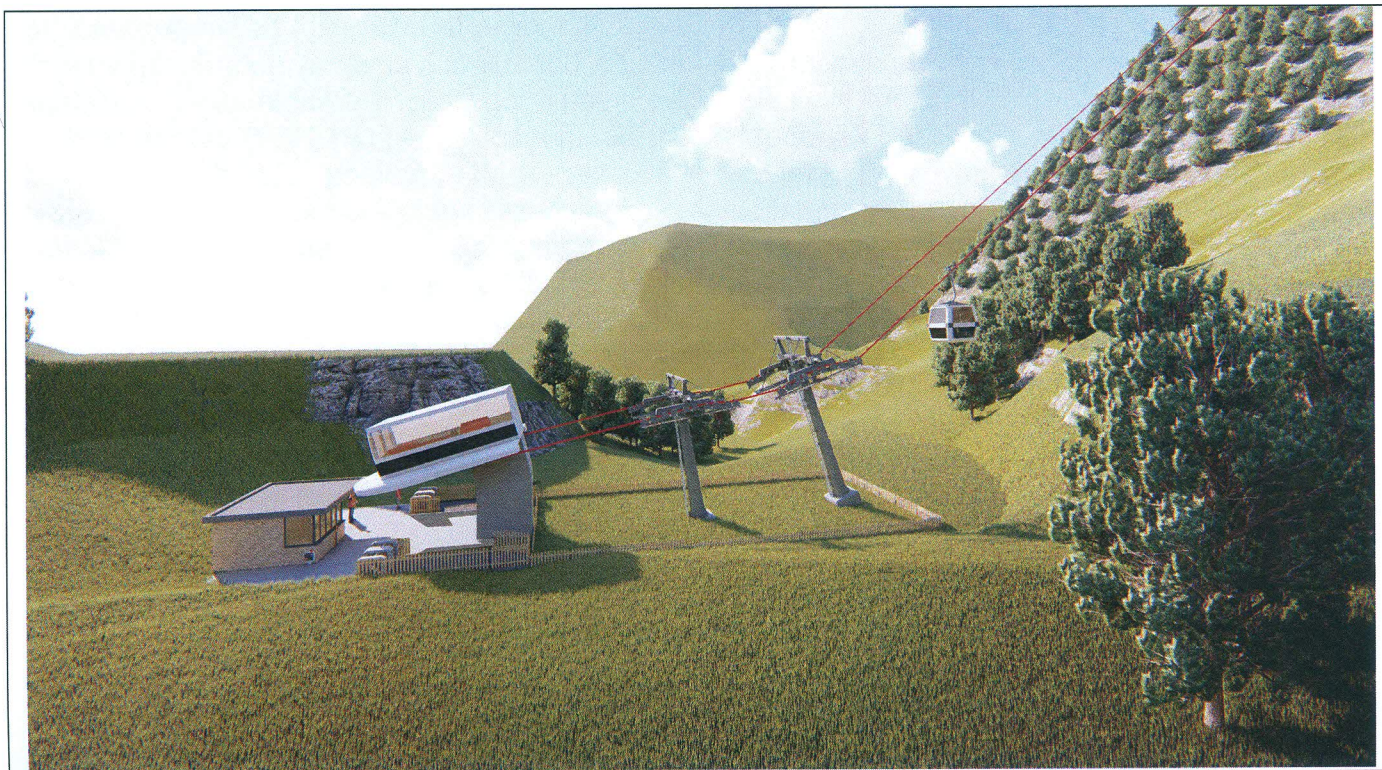
NAZIV PROJEKTA:	Žičara sa pratećim sadržajima "ĐALOVIĆA PEĆINA"
SKRAĆENI NAZIV:	Žičara sa pratećim sadržajima "ĐALOVIĆA PEĆINA"
LOKACIJA:	Lokacija 2 - KO Srednje Brdo, kat. parcele br. 340, 341,342, 345, 347, 339/4, 348/2 i 344/2 lokacija 4 - KO Korita - dio kat. parcele br. 1294, opština Bijelo Polje

SADRŽAJ:

SADRŽAJ:

Red. broj	NAZIV POGLAVLJA	strana
1.	OPŠTE INFORMACIJE	2
2.	OPIS LOKACIJE PROJEKTA	4
	1. Postojeće i odobrene površine zemljišta	5
	2. Zastupljenosti i prirodni resursi	5
	3. Apsorbacioni kapaciteti prirodne sredine	6
3.	KARAKTERISTIKE PROJEKTA	6
	1. Linija žičare i SKI staze	6
	2 i 3. STANICE-Povratna stanica na vrhu i Pogonska stanica na dnu	8
	4. Komandno kontrolne kućice	11
	5. Garaža za smještaj sjedišta žičare	11
4.	VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆEG UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	11
a)	Geografsko područje i broj stanovnika na koje projekat ima uticaj	11
b)	Nivo i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo	12
c)	Prekogranična priroda uticaja	12
d)	Jačina i složenost uticaja	12
e)	Vjerovatnoća uticaja	12
f)	Očekivani nastanak, trajanje, učestalosti i vjerovatnoća ponavljanja uticaja	13
g)	Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata	13
h)	Mogućnost efektivnog smanjivanja uticaja	13
5.	Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu	13
a)	Očekivane zagađujuće materije i emisija i proizvodnje otpada	13
b)	Korišćenja prirodnih resursa, posebno tla, zemljišta, vode i biodiverziteta	14
6	Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja	14
a)	Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokovi za njihovo sprovođenje	14
b)	Mjere koje se preduzimaju u slučaju udesa ili velikih nesreća	14
c)	Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu.	15
7.	Izvori podataka obuhvataju referenti popis u kojem se navode izvori podataka korišćeni za izradu dokumentacije za odlučivanje o potrebi izrade elaborata.	15

Slika 2: Planirani objekti u sklopu žičare

a) Postojeće i odobrene površine zemljišta

Na prostoru zahvata definisane su dvije lokacije: **Lokacija 2** i **Lokacija 4**.

U okviru lokacije 2, koja je kolski i pješački povezana sa Naseljem Bistrica, predviđa se izgradnja sledećih objekata: **polazna stanica žičare**, informaciona tabla, ugostiteljski objekat, toaleti, prodavnica, tezge za mini pijacu sa nadstrešnicama i klupama od drveta na kojima se prodaju lokalni proizvodi, mjesta za piknik sa pripremljenim ložištima za vatru, česme, plato za kontejnere ili podzemni kontejneri, korpe za otpatke, pjesačke površine i staze, uređeno zelenilo i parkiranje autobusa za organizovani dovoz posjetilaca iz Bistrice.

Površina lokacije 2 iznosi 25.291,60m².

URBANISTUIČKI PARAMETRI - Lokacija 2		
1.	Površina lokacije	25. 291,60m².
2.	Površina Polazne stanice žičare sa Kontrolnom kućicom i skladišnim prostorom - Garažom	cca 380,00m²

Na lokaciji 4 predviđa se izgradnja **izlazne stanice žičare**, prilaznog platoa, ulaznog vjetrobrana, pomoćnog servisnog objekta sa sanitarnim čvorom, prostorije zaposlenih, prostorije hitne pomoći, gorskih službi spašavanja, garderobe za iznajmljivanje opreme, magacinima alata i sl. Površina lokacije 4 iznosi 2.894,24 m².

URBANISTUIČKI PARAMETRI - Lokacija 4		
1.	Površina lokacije	2. 894,24m².
2.	Površina Izlazne stanice žičare sa Platoon i Kontrolnom kućicom	cca 380,00m²

Koridor žičare zauzima površinu $\sim 1600 \times 7,0 = 11.550,00\text{m}^2$, površina pod objektima u sklopu žičare $2 \times 380\text{m}^2 = 760,00\text{m}^2$, što ukupno za projekat: Žičara sa pratećim sadržajima ĐALOVICA PEĆINA iznosi: 12.310,00m², odnosno $\sim 1,24\text{ha}$.

b) Zastupljenosti i prirodni resursi

Prostor planiranog projekta karakterišu očuvani prirodni resursi – prvenstveno, poljoprivredno zemljište, šume, hidropotencijal i dobri uslovi za zimski i eko-turizam.

Đalovićaklisura (1600 ha) je zaštićeno područje u kategoriji - Spomenici prirode.

U biogeografskom pogledu, područje opštine Bijelo Polje pripada alpskom/planinskom biogeografskom regionu - planinsko šumskoj zoni. Sistem klasa vegetacije ide od klimatogeno šumskih, preko klimatogeno pašnjačkih do vodenih vegetacijskih jedinica.

Tipovi i kvalitet zemljišta, geološki sastav terena, klima, reljef, erozivni uticaji, determinišu brojnost i strukturu biljnog i životinskog svijeta.

Na fluvijalnim terasama oko Lima, najznačajniji su voćnjaci i njive, a na padinama voćnjaci, livade i šume. Šume su pretežno listopadne: bukva i hrast. Već na 1000 m nadmorske visine prisutne su jela, smrča i bor.

Planinski predjeli imaju od životinskog svijeta: divokoze, medvjede, vukove, lisice, srne, jelene, muflone, a od ptica orlove, sove, gavranove i dr.

Od domaćih životinja najviše se uzgajaju goveda i ovce.

U rijekama: Limu, Bistrici i Ljuboviću, zavidan je riblji fond plemenitih vrsta ribe: pastrmke, lipljena i skobalja.

c) Apsorbacioni kapaciteti prirodne sredine

Osnovne djelatnosti su zemljoradnja (košenje livada) i stočarstvo a u širem području veliki potencijal za vodosnabdjevanje i proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora. Turizam u ovom području ima veliki potencijal. Spomenici geološkog i geo-morfološkog karaktera predstavljaju lokalitete koji odslikavaju evoluciju zemljine kore, geoloških procesa koji su u toku, prezentiraju specifične geo-morfološke oblike, ledničku glacijaciju i eroziju. Zbog geološke građe terena, na širem području lokaliteta postoje brojne pećine i jame. Pećine su često izuzetne ljepote (npr. Lipska pećina, Djalovica pećina). U mnogim slučajevima, ova staništa karakteriše izuzetno kompleksna i bogata fauna, sa mnogim endemskim i reliktnim (tercijarnim) oblicima, posebno beskičmenjaka.

Na prostoru iznad Đalovića klisure utvrđeni su tragovi mjeđveda i divokoze, dok su na području slivnog područja Bistrice prema Bjelasici utvrđeni tragovi krupne divljači: medvjeda, evropskog jelena (*Cervus elaphus*), koji prelazi iz sliva Biogradske rijeke preko Bjelasice, zatim srednje divljači i brojne sitne divljači i ptica među kojima nekoliko vrsta orlova koji su inače zaštićeni na čitavoj teritoriji - orao krstaš ili kraljevski orao (*Aquila heliaca*), suri strvinar - bjeloglavi sup (*Gyps fulvus*), raznih sova i drugih rijetkih ptica i sisara. Područje Kovrena je bogato sitnom divljači zec (*Lepus europaeus*), zatim kuna zlatica, vrlo rijetko kuna bjelka i dr.

Prostor na kome se planira izgradnja predmetnog objekta je nenaseljen sa slabom infrastrukturom i bogatim rastinjem.

3. KARAKTERISTIKE PROJEKTA

Izgradnja objekata: Žičara sa pratećim sadržajima "Đalovića Pećina" se planira na lokaciji: Lokacija 2 - KO Srednje Brdo, kat. parcele br. 340, 341, 342, 345, 347 i djelovi kat. parcela br. 339, 348 i 344 lokacija 4 - KO Korita - dio kat. parcele br. 1294, opština Bijelo Polje u skladu sa Urbanističko tehničkim uslovima br. 032-352-1296-06/4-1/4 od 28.3.2017.godine, izdatim od strane Sekretarijata za uređenje prostora Opštine Bijelo Polje.

Instalacija žičare se sastoji od sledećih objekata:

1. Linija žičare
2. Pogonske-fiksne stanice na dnu
3. Povratne- zatezne stanice na vrhu
4. Komandno-kontrolne kućice za operatera u obje stanice se nalaze u odvojenim objektima.

5. Garaža za sjedišta žičare koja se nalazi blizu donje stanice.

1. Linija žičare

Žičara sa pratećim sadržajima "Đalovića Pećina" je GFR 2-1-8 fiksna gondola sa povratnim kretanjem za 8 putnika.

Postrojenje je planirano za transport sa punim teretom uzbrdo/nizbrdo.

Žičara s gondolama je planirana za kapacitet od 75 pph (ljudi po času) pri brzini od 5 m/s.

Glavni tehnički podaci su prikazani u sledećoj tabeli:

Vrsta postrojenja	GFR 2-1-8 – fiksna gondola sa povratnim
Transport uzbrdo	100 %
Transport nizbrdo	100 %
Pogonska jedinica	Donja stanica (830.40 m N.V.)
Povratna jedinica	Gornja stanica (795.00 m N.V.)
Zatezna jedinica	Gornja stanica – hidraulični cilindar
Nominalna sila zatezanja	450 kN
Prečnik užeta	46 mm
Min. prekidna sila užeta	1350 kN
Širina kolosjeka trase	u stanici 5.30 m
	na trasi 6.60 m
Uspón	na obje strane
Horizontalna dužina	1532.00 m
Vertikalni uspon	-35.40 m (+251.80 -287.20)
Dužina u nagibu	1649.62 m
Broj stubova	8
Prosječni nagib	+66 % -25%
Brzina	5,0 m/s
Kapacitet	75 p/h
Broj vozila	2
Broj vozila po strani	1
Kapacitet gondole	8 putnika
Vrijeme putovanja	5.6 min
Snaga glavnog pogona (kontinualna)	240 kW
Snaga pogona u hitnom slučaju (kontinualna)	75 kW

2 i 3. Stanice - Pogonska stanica na dnu i Povratna stanica na vrhu

Konstrukcija svake stanice je čelična i u suštini se sastoji od ramovske konstrukcije koja je montirana na centralni armirano betonski stub sa temeljem. Ostvarivanje veze između čelične konstrukcije i armiranog betona se vrši uz pomoć anker zavrtnjeva. Za penjanje na stanice montirane su merdevine sa rukohvatom.

Na obje stanice je ugrađena posebna konstrukcija, koja je šina vozila. Konstrukcija je ista za pogonsku i povratnu stanicu. Jedina razlika se odnosi na revizionu stazu. Konstrukcija je dio pogonske ili povratne stanice žičare sa gondolama sa povratnim kretanjem, sa jednom gondolom za svaku stranu.

Pogonska stanica (donja stanica) se nalazi na 830.40 m N.V. Pogonska jedinica je smještena na čeličnoj konstrukciji stanice i suštinski se sastoji od: električnog AC motora, planetarnog prenosnika, Dizel- hidraulične-jedinice za pogon za spasavanje, pogonske užetnjače, radne- i kočnice u hitnom slučaju. Plastični pokrivač štiti cijelu pogonsku jedinicu od različitih vremenskih nepogoda.

Povratna stanica se nalazi na 795.00 m N.V. Zatezanje užeta se vrši hidrauličnim cilindrom, koji pokreće zatezna kolica. Povratni točak je montiran na zateznim kolicima, njegov prečnik iznosi 5,3 m.

4. Komandno kontrolne kućice

Objekti kontrolnih kućica u okviru projekta žičare se izvode za potrebe smještaja i instalacije neophodne komandne opreme kao i boravka osoblja koje opslužuje pomenutu žičaru u toku eksploatacije.

Objekat je prizemni. U osnovi je približno pravougaonog oblika bruto površine približno 27,6 m² – za polaznu stanicu i 25 m² - za izlaznu stanicu. Spratna visina prizemlja je 2.5 m. Objekt je fundiran na temeljnoj ploči. Krov je u nagibu 8%.

Objekti komandno kontrolnih kućica se sastoje iz betonskog i čeličnog dijela konstrukcije. Temeljna konstrukcija i betonski zidovi se izvode na dijelu objekata koji se zatrpavaju materijalom iz iskopa.

Betonski dio konstrukcije objekta (temeljna konstrukcija) se sastoji iz temeljne ploče debljine 25 cm, temeljnih zidova i podne ploče debljine 20 cm. Na pozicijama veze čeličnih konstrukcija i betonskog dijela objekta ugrađuju se ankeri preko kojih je čelična konstrukcija oslanja na vertikalne temeljne zidove objekta, debljina zidova je 20 cm.

Temeljna ploča je debljine d=25 cm, kvaliteta betona MB30, armirana u skladu sa rezultatima statičkog proračuna, armaturnom mrežom Q335 u donjoj i gornjoj zoni ploče. Temeljni zidovi su debljine 20 cm, kvaliteta betona MB30, armirani u skladu sa rezultatima statičkog proračuna, armaturnom mrežom Q188 u dvije zone. Veza armature između zidova i ploče izvode se učešljavanjem armature zidova u armature ploče.

Podna ploča je debljine d=20 cm, kvaliteta betona MB30, armirana u skladu sa rezultatima statičkog proračuna, armaturnom mrežom Q335 u dvije zone. Na pozicijama oslanjanja električnih ormara, projektovane su skrivene grede dimenzija 20x20 cm, koje su armirane sa 4Rfi12 i uzengijama Rfi8/15. Zaštitni sloj armature je 5 cm.

Čelična konstrukcija komandno kontrolnih kućica sastoji se iz vertikalnih i horizontalnih elemenata, HOP kutijasti profili 100x100x5 cm, koji se međusobno povezuju zavrtnjevima. Prostorije kontrolnih kućica su prilagođene funkciji u skladu sa zahtjevom proizvođača i izručioća opreme.

Krovopokrivački i fasaderski radovi na kontrolnim kućicama se izvode od termoizolacionih panela debljine 10 cm. Pravac polaganja panela je upravno na glavne nosače čelične konstrukcije.

Hidroizolaterski radovi se izvode na poziciji betonskog zida sa spoljašnje strane prema nasipu. Usvojena je hidroizolaciona membrana FIMTEK V4, proizvođača FIM KANJIZA, ili sličnih karakteristika.

Čelični stubovi su kutijastog poprečnog presjeka tipa HOP 100x100x5.

Površine čelične konstrukcije prizemne garaže štite se putem toplog cinčanja čelične konstrukcije.

5. Garaža za smještaj sjedišta žičare

Objekat garaže u okviru projekta žičare se izvodi za potrebe smještaja i servisiranja gondola. Objekat je prizemni. U osnovi je pravougaonog oblika bruto površine 34.78 m². Visina konstrukcije od gornje ivice temeljne ploče do donje ivice konstrukcije iznosi 4m. Objekt je fundiran na temeljnoj ploči. Krov je u nagibu 10%.

Objekat garaže se sastoji iz betonskog i čeličnog dijela konstrukcije. Betonski dio konstrukcije objekta (temeljna konstrukcija) se sastoji iz temeljne ploče debljine 25 cm. Na pozicijama veze čeličnih konstrukcija i betonskog dijela objekta ugrađuju se ankeri preko kojih je čelična konstrukcija oslanja na vertikalne temeljnu ploču.

Temeljna ploča je debljine d=25 cm, kvaliteta betona MB30, armirana u skladu sa rezultatima statičkog proračuna, armaturnom mrežom Q335 u donjoj i gornjoj zoni ploče. Zaštitni sloj armature je 5 cm.

Čelična konstrukcija garaže za gondole sa stoji se iz vertikalnih i horizontalnih elemenata, vruće valjani čelični profili IPB160 i I140 koji se međusobno povezuju zavrtnjevima. Prostorija garaže je prilagođena funkciji u skladu sa zahtjevom proizvođača i izručioća opreme.

Krovopokrivački i fasaderski radovi na garaži se izvode od termoizolacionih panela debljine 6 i 4 cm. Pravac polaganja panela je upravno na glavne nosače čelične konstrukcije.

Hidroizolacija se postavlja u punoj površini ispod temeljne ploče i podiže se po obodu temeljne ploče do gornje kote. Usvojena je hidroizolaciona membrana FIMTEK V4 proizvođača FIM KANJIZA, ili sličnih karakteristika.

Čelični stubovi su vruće valjani čelični profili IPB160 kao i glavni nosači. Rožnjače su vruće valjani čelični profili 140. Radi ukrućivanja konstrukcije i prijema opterećenja od vjetra, stavljaju se spregovi u krovnoj i fasadnoj ravni. Za spregove su usvojeni čelični profili Ø16.

Površine čelične konstrukcije prizemne garaže štite se putem toplog cinkovanja čelične konstrukcije.

4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆEG UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Izgradnja predmetnog projekta zahtijeva sledeće radove:

- Sječa stabala na zahvaćenom prostoru na oko 3.000m² prostora.
- Iskop zemlje (mašinski i ručno)
- Šalovanje
- Armiranje
- Betoniranje
- Montažerski radovi i
- Uređenje terena i ozeljenjavanje.

Za navedene radove biće angažovana sledeća mehanizacija: građevinske mašine (rovokopač, utovarivač, buldozer), teretna vozila (kamion kipper, kamion mikser za dopremanje betona, kamion sa grajferom za utovar drveta) i auto dizalica.

Za potrebe gradilišta: dizel agregat, el.vibrator za beton i prenosni mehanizovani alat (motorna testera, bušilica i sl.

Beton i armature će se dopremati na mjesto ugradnje u potrebnim količinama.

Oplata (tipska metalna i drvena).

Iskopani material će se upotrebljavati za nasupanje oko temelja stubova, humus za razastiranje pri uređenju terena a višak će se uklanjati na namjesni određeno mjesto.

Oko objekta se u dijelu uređenja terena sprovede se: uređenje građevinskog zemljišta i prostora oko objekta koje je korišćeno za gradilište, bez ostataka materijala, otpadaka, tragova prekopavanja i tragova pomoćnih zgrada, zemljanim radovima za formiranje platoa na polaznoj

stanici i izlaznoj stanici, kao i spoljnim uređenjem polazne i izlazne stanice škarpiranjem i finalnim zasijavanjem travnatog pokrivača. Sve površine koje su bile predmet zemljanih radova zatraviti.

a) Geografsko područje i broj stanovnika na koje projekat ima uticaj

Područje pripada brdsko-planinskom tipu predjela nadmorske visine od 795.00 do 830.00m.n.v. Prostor karakteriše uglavnom planinski reljef koji je isprepletan rijekama, rječicama i pritokama.

Na prostoru obuhvaćenom predmetnim projektom je mali broj stanovnika a uticaj realizacije projekta može biti sa manjim negativnim efektima u toku izgradnje, dok nakon završetka projekta očekuju se pozitivni efekti.

U široj okolini Lokacije 2 je naselje Bistrica, dok je u široj okolini Lokacije 4 naselje Đalovići.

U oba naselja došlo je do opadanja broja stanovnika između dva popisa 2003 i 2011. godine.

b) Nivo i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo

S obzirom na način uklanjanja otpada pri izgradnji predmetnih objekata, nije za očekivati pojavu zagađenja u toku njihove eksploatacije. Ponovo naglašavamo da je riječ o rijetko naseljenoj ruralnoj zoni. Najbliži stambeni objekti su udaljeni dok će poslovni objekti biti izgrađeni kao prateći sadržaji projekta.

Iz opisanog postupka izvođenja objekata, može se sagledati da materijali koji se koriste nisu materije koje su opasne. U toku eksploatacije objekata ne postoji mogućnost oslobađanja štetnih nus produkata. Emisije gasova iz motora mehanizacije prilikom realizacije će biti ali ne u tim koncentracijama da se izazove značajno širenje neprijatnih mirisa u okolinu.

Doći će do gubitka šume, na naprijed navedeom prostoru, koju čine uglavnom listopadne zajednice: grab, bukva, hrast i klen ka oi niskog žbunastog rastinja kleke.

c) Prekogranična priroda uticaja

S obzirom na vrstu djelatnosti, kapacitet, namjenu i na lokaciju može se konstatovati da prilikom izgradnje predmetnog projekta ne može doći do zagađivanja voda, zemljišta i vazduha preko dozvoljenih vrijednosti i u takvom obimu da bi se posljedice mogle osjetiti i u nekim susjednim državama. U toku eksploatacije, postoji mogućnost zagađenja voda i zemljišta u slučaju akcidenta i više sile, no s obzirom na projektovane sisteme zaštite ta mogućnost je svedena na minimum. Mogućnost za prekogranični uticaj faktički nepostoji.

d) Jačina i složenost uticaja

U ovom dijelu može se govoriti o stvaranju buke. Buka će se pojavljivati naročito pri izvođenju objekata a zvučni efekti su privremenog karaktera. Najveći izvor buke u ovoj oblasti predstavlja drumski saobraćaj. On ima direktan zvučni uticaj na objekte koji se naslanjaju u široj okolini na saobraćajnice sa kojima će biti povezani i predmetni objekat. Sa sigurnošću, može se konstatovati da je obim uticaja predmetnog projekta na okolinu mali. Samim tim ne može se govoriti ni o nekom složenom uticaju.

e) Vjerovatnoći uticaja

Vjerovatnoća pominjanih štetnih uticaja predmetnog projekta na životnu sredinu je mala. U fazi eksploatacije neće doći do emisije nikakvog štetnih materija koje bi djelovalo štetno po korisnike i okolno stanovništvo u širem području. Uzimajući u obzir tehnološki postupak i ugrađenu opremu prilikom obavljanja navedene djelatnosti neće doći do stvaranja otpadnih materija u količinama koje bi uticale negativno na kvalitet zemljišta, voda, vazduha, biljni i životinjski svijet, ovo sve pod

uslovom da se sprovedu u potpunosti projektovane mjere koje se odnose na tretman fekalnih otpadnih voda i postupanje sa komunalnim otpadom.

f) Očekivani nastanak, trajanje, učestalosti i vjerovatnoća ponavljanja uticaja

Na osnovu svega izloženog može se donijeti jedna generalna konstatacija, a to je da predmetni projekat neće značajno promijeniti postojeće stanje životne sredine na datoj lokaciji, ni u njenom širem okruženju. S obzirom da smo konstatovali mali obim uticaja na životnu sredinu, jasno je da nema učestalosti niti vjerovatnoće ponavljanja tog uticaja.

g) Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata

Područje u kojem će se obavljati navedena djelatnost predmetnog objekta, pripada ruralnoj oblasti opštine Bijelo Polje u području koje nije urbanizovano i koje je slabo naseljeno. Dakle u užoj okolini nema stambenih objekata ili drugih objekata. Na ovoj lokaciji trenutno nema izvođenja novih industrijskih, poslovnih i dr. objekata. Pošto u blizini ne funkcionišu objekti istog tipa ne možemo razmatrati kumuliranje izvođenja a naročito eksploatacije predmetnog projekta sa efektima drugih projekata. Naravno svaki projekat se izvodi posebno i na specifičan način ali prilikom izvođenja svakog treba da se vodi računa o zaštiti okoline i da se radovi odvijaju po projektu o uređenju radilišta.

h) Mogućnost efektivnog smanjivanja uticaja

Pošto će se radovi odvijati izvan naselja, nivo buke i prašine nebi trebao biti problem tim prije što će se preduzeti mjere ublažavanja istih. Predviđeno je i da se okolina predmetnih objekata kao i sami objekti prskaju pomoću prskalica što će uticati na smanjenje koncentracije prašine u vazduhu. Čvrsti drveni otpad će biti zanemarljiv a sti se ne spaljuje tako da u vazduh neće dospjeti štetne materije nastale kao produkt sagorijevanja.

Djelatnost predmetnih objekata je takva da u procesu njihove eksploatacije možemo očekivati stvaranje komunalnog otpada. Opsluživanje i rad predmetnih objekata i sadržaja zahtijeva stalno prisustvo ljudske posade. Komunalni otpad će se kontrolisano sakupljati u kontejnerima i redovno odvoziti od strane JKP Bijelo Polje na predviđenu deponiju.

5. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu

a) Očekivane zagađujuće materije i emisija i proizvodnje otpada

U toku izvođenja pripremnih radova na iskopima pojaviće se određene količine otpadnog materijala (šiblje, drveće, i slično) koje će se odvoziti na deponiju koju odredi lokalni organ. Obzirom da ovakva vrsta otpada ne predstavlja opasan otpad to će njegovo odlaganje na deponije biti adekvatno. Investitor je obavezan napraviti Plan upravljanja viškom iskopanog materijala u kome će se definisati lokacija za njegovo odlaganje.

Prilikom realizacije objekta doći će do stvaranja većih količina otpada. Radovi će privremeno neznatno narušiti ekološku ravnotežu područja. Procjenjuje se da to neće biti dugotrajno te da neće doći do znatnijih šteta unutar tog ekosistema. Kao sastavni dio radova u građevinarstvu pojavljuju se i iskopi te će doći do pojave određene količine kamena i zemljanog materijala, koje neadekvatnim odlaganjem, na za to predviđeno mjesto, može uticati na kvalitet životne sredine. U ovom slučaju materijal koji će se javiti tokom iskopa iskoristi će se za nasipanje terena oko objekata a višak materijala će se odvoziti na deponiju koju određuje nadležni organ lokalne uprave.

Procjena je da će rad ovog objekta, uz sprovođenje svih projektovanih mjera, imati prihvatljive inpute na prirodnu ravnotežu ekosistema ovog područja. Rizici od incidentnih situacija - u skladu sa odredbama zakonskih i podzakonskih propisa za ovu oblast, u okviru glavnog projekta uradiće se Plan sprječavanja nesreća i procjena sigurnosti objekta.

Osim čvrstog otpada nastajace i određene količine otpadnih voda. U fazi izgradnje predmetnih objekata naročito pri gradnji objekata na površini terena mogu dospjeti otpadne materije, koje mogu biti opasne i štetne (mašinsko ulje, gorivo i sl.). Vjerovatnoća pojave takvih materija, koje bi značajno uticale na kvalitet zemljišta i eventualno podzemnih voda, ne može se definisati, ali određeni rizik postoji i on se mora svesti na najmanju moguću mjeru adekvatnom organizacijom gradilišta i pažljivim i propisnim rukovanjem.

Na gradilištu predmetnih objekata će biti izgrađen sanitarni čvor koji se sastoji od nužnika i umivaonika.

Ovakvom organizacijom gradilišta predmetnog projekta neće doći do negativnog uticaja na podzemne i površinske vode. Tokom izvođenja radova povremeno će se stvarati buka, prašina i dr.

b) Korišćenja prirodnih resursa, posebno tla, zemljišta, vode i biodiverziteta.

Nema korišćenja voda, šuma i mineralnih sirovina. Projekat podrazumijeva korišćenje zemljišta za izgradnju ali ne u druge svrhe. Sama realizacija projekta u fazi pripremnih radova podrazumijeva uklanjanje šume, što će imati negativnu posledicu po tom osnovu.

6. Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja

Zaštita životne sredine i vrijednih prirodnih resursa podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta životne sredine, teritorije opštine Bijelo Polje i šireg okruženja. Uslove za zaštitu životne sredine i prirodnih resursa treba ispuniti na tri nivoa:

1. u fazi projektovanja,
2. u fazi izgradnje i
3. u fazi korišćenja.

Predmetni objekti će biti poslovnog tipa. U krugu tih objekata će biti smješteno osoblje za opsluživanje žičare.

a) Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokovi za njihovo sprovođenje

Mjere zaštite životne sredine sprječavanje nastanka negativnih posledica po čživotnu sredinu kao i rokovi za njihovo sprovođenje, definisane su u svakoj projektnoj fazi a odnose se na.

- ▶ Prikupljanje i odlaganje viška iskopa i građevinskog otpada – u toku nastanka istog.
- ▶ Prikupljanje i odvoženje komunalnog otpada u toku izgradnje i eksploatacije projekta.
- ▶ Obezbeđenje savremenog sanitarnog čvora u toku izgradnje i priključenje na kanalizacionu mrežu objekta u toku eksploatacije.
- ▶ Uređenje devastiranog terena i ozeljenjavanje istog.
- ▶ Praćenje stanja parametara životne sredine.

b) Mjere koje se preduzimaju u slučaju udesa ili velikih nesreća

Objektivne opasnosti koje mogu da se jave su:

- zemljotres,
- požar i
- udar groma.

Pri izvođenju građevinskih radova na izgradnji žičare i pratećih objekata postoji određeni broj aktivnosti, koje potencijalno mogu imati negativne posljedice na režim toka i kvalitet površinskih voda. U tom pogledu najveću potencijalnu opasnost predstavljaju:

- ▶ građevinske mašine – potencijalna opasnost od prosipanja ili akcidentnih izlivanja nafte i naftnih derivata,
- ▶ neadekvatno upravljanje otpadnim uljima, akumulatorima i sličnim otpadima,

- ▶ nekontrolisano deponovanje iskopanog materijala, i smještaj baza za održavanje mehanizacije u blizini površinskih vodotokova,
- ▶ korištenje neadekvatnih materijala za izvođenje radova.

U toku eksploatacije žičare i pratećih objekata akcidentne situacije mogu biti u sličajevima prekida transportne žice ili otkaćinjanja sjedala

c) Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu.

- ▶ Mjere zaštite od požara
- ▶ Mjere zaštite od elementarnih i drugih nepogoda
- ▶ Regulacija i nivelacija
- ▶ Odvođenje atmosferskih voda
- ▶ Zelenilo uz saobraćajnice

7. Izvori podataka obuhvataju referenti popis u kojem se navode izvori podataka korišćeni za izradu dokumentacije za odlučivanje o potrebi izrade elaborata.

1. *Prostorno urbanistički plan opštine Bijelo Polje (2014.godine)*
2. *Lokalni Akcioni Plan zaštite biodiverziteta Bijelog Polja 2018 – 2022 (mart 2018.godine)*
3. *Prostorni plan opštine Bijelo Polje*
4. *Prostorni plan Crne Gore (mart 2008.godine)*
5. *Republičkog zavoda za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Crne Gore (Uprave za nekretnine Crne Gore)*
6. *Mapa resursa koja obuhvata prirodne i kulturne karakteristike, geografski položaj, ljudske i druge resurse sa procjenom optimalnih pravaca specijalizacije regiona Crne Gore (avgust 2011.godine)*
7. *Važna biljna staništa u Crnoj Gori IPA projekat.*

ZAHTJEV PRIPREMILI I OBRADILI:

1. Slavko Palibrk, dipl.inž.znr.
2. Filip Lopičić, dipl.inž.građ.